

Toimintaohje henkilöstölle dronien ja muiden vakavien vaaratilanteiden varalle

1 Yleistä

Pelastusviranomaiset voivat tiedottaa tai varoittaa ihmisiä viranomaistiedotteella, vaaratiedotteella tai väestöhälyttimien kautta vaaratiedotteen rinnakkain annettavalla yleisellä vaaramerkillä. Pelastusviranomaisen antaessa vaaratiedotteen ja kehotuksen siirtyä sisätiloihin kyse on vakavasta normaaliolojen häiriötilanteesta, jossa viranomaiset johtavat operatiivista toimintaa. Turvallisuuksyistä liikkumista on tällöin rajoitettava. Mikäli viranomaisen määrää pysymään sisällä, ulkona liikkuminen on kiellettyä määräyksen voimassaolon aikana, ellei poikkeuksista ole erikseen ilmoitettu.

Edellä kuvatun kaltaisissa tilanteissa kaupungin keskeisenä tehtävänä on turvata palveluiden jatkuvuus sekä varmistaa henkilöstön ja asiakkaiden turvallisuus. Voi olla, että asiakkaita jää tai hakeutuu kaupungin toimitiloihin suojaan. Tällöin toiminnassa tulee huomioida ulkopuolisten henkilöiden tuottamat riskit. Vaaratiedote on voimassa mahdollisimman lyhyen aikaa, jotta siitä aiheutuvat haitat yhteiskunnalle pysyvät mahdollisimman pieninä.

Erityistoimivalta häiriötilanteissa

Savonlinnan kaupungin hallintosäännön 89 §:n mukaan erityistoimivalta voidaan ottaa käyttöön paikallisessa, kansallisessa tai kansainvälisessä häiriötilanteessa. Käyttöä päätetään ensisijaisesti kaupunginhallitus. Jos kaupunginhallitusta ei saada päätösvaltaisena koolle, päätös voidaan osoittaa kaupunginjohtajalle tai muulle vastaavalle viranhaltijalle yhteistyössä kaupunginhallituksen puheenjohtajiston kanssa.

Häiriötilanteessa kaupunginhallitus voi poiketa normaalista toimivallasta, jos se on tarpeen peruspalvelujen, kuntalaisten turvallisuuden ja tilanteen normalisoinnin turvaamiseksi. Kaupunginhallitus voi päättää kaupungin palveluihin tarvittavista tilapäisistä muutoksista. Kansallisissa ja kansainvälisissä häiriötilanteissa päätöksissä huomioidaan valtakunnalliset ohjeet ja suositukset. Erityistoimivallan nojalla tehtävät päätökset valmistellaan kaupunginhallituksessa johtoryhmää tai asiantuntijoita kuullen. Erityistoimivallan käytön päättymisestä päättää kaupunginhallitus.

2 Toiminnan peruseriaatteet

Kaupungin toiminta jatkuu mahdollisimman normaalisti, kuitenkin turvallisuus huomioiden:

- Tutustu annettuun vaaratiedotteeseen ja noudata ohjeita
- Välttämättömät palvelut turvataan (esimerkiksi varhaiskasvatus, kriittiset tukipalvelut)
- Toimintaa voidaan supistaa ja priorisoida tilanteen mukaan
- Henkilöstön ja asiakkaiden turvallisuus on ensisijainen

3 Henkilöstön toiminta

Jos maasta löytyy mahdollinen lennokki tai sen osia, toimi samoin kuin löytäisit mahdollisen räjähteen. Älä mene lähelle tai koske drooniin. Ilmoita asiasta hätäkeskukseen ja muulle yksikkösi henkilöstölle.

Sisätiloihin hakeutuminen

- Siirry työpaikan sisätiloihin ja pysy siellä tilanteen ajan
- Vältä turhaa liikkumista ulkona
- Älä jää ikkunoiden läheisyyteen

Työhön saapuminen

- Jos olet jo työpaikalla, jatka työtehtäviä ohjeiden mukaisesti
- Jos olet matkalla, arvioi turvallisuus ja vältä liikkumista tarpeettomasti
- Jos et pääse työpaikalle, ilmoita esihenkilölle ja toimi annettujen ohjeiden mukaisesti

Etätyö

- Hyödynnä etätyötä, mikäli tehtävä sen mahdollistaa

4 Suojautuminen

Sisätiloissa

- Pysy sisätiloissa, poissa ikkunoiden ja ovien läheisyydestä
- Sisätiloissa on hyvä oleskella rakennuksen keskiosissa huoneessa, jossa on vahvat seinät

Kulkuneuvossa

- Poistu kulkuneuvosta ja hakeudu sisätiloihin
- Kulkuvälineen kuljettaja vastaa siitä, ettei pysäköity kulkuväline haittaa hälytysajoneuvoja

Jos et pääse sisätiloihin

- Etsi mahdollisimman suojainen paikka, jossa olet seinien tai muiden esteiden suojaama
- Jos olet maastossa ja havaitset droonin, suojaudu mahdollisuuksien mukaan maanpinnan alapuolelle, esimerkiksi ojaan tai kuoppaan

5 Palvelualuekohtaiset linjaukset (kunnan linjausten mukaisesti)

Varhaiskasvatus

- Varhaiskasvatus toimii supistetusti, jos vanhemmat pystyvät pitämään lapset kotona (viestintä huoltajille)
- Kunta järjestää hoidon niille lapsille, jotka hoitoon tuodaan
- Henkilöstömitoituksessa noudatetaan lakisääteisiä varhaiskasvatuksen mitoituksia
- Lapset pidetään sisätiloissa

Perusopetus ja koulut

- Lähiopetus voidaan keskeyttää tai aloitusaikaa siirtää tilanteen mukaan
- Oppilaat pidetään sisätiloissa
- Huoltajille viestitään tilanteesta Wilman kautta
- Huomioidaan myös aamu- ja iltapäivätoiminta
- Huomioidaan koulukuljetukset ja viestintä

Muut palvelut

- Infrastrukturi (ICT, Savonlinnan vesi, liikenneväylät, toimitilapalvelut)
- Ympäristöterveydenhuolto
- Ympäristönsuojelu
- Kirjastot, liikuntapaikat ja asiointipalvelut voidaan sulkea tai niiden toimintaa rajoittaa
- Toimistotyö siirretään mahdollisuuksien mukaan etätyöksi

6 Palveluiden jatkuvuus

Tilanteessa varaudutaan häiriöihin:

- Henkilöstön poissaolot (liikkumisrajoitteet, joukkoliikenne)
- Toimitus- ja ruokahuollon viiveet
- Asiakaspalvelun kuormittuminen

Esihenkilöt:

- Priorisoivat keskeiset tehtävät
- Huolehtivat henkilöstön riittävydestä
- Tekevät tarvittaessa nopeita toiminnan supistuksia

7 Turvallisuusohjeet

- Havaitusta lennokista tai epäilyttävästä toiminnasta ilmoita hätänumeroon 112
- Älä lähesty epäilyttävää kohdetta tai mahdollisia räjähteitä
- Noudata viranomaisten eristys- ja suojausohjeita
- Mikäli räjähdys tai onnettomuus tapahtuu:
  - Siirry suojaan
  - Vältä aluetta
  - Odota viranomaisten ohjeita

8 Viestintä

- Seuraa viranomaisviestintää (esim. 112 Suomi, Yle, viranomaiset)
- Noudata kaupungin sisäisiä ohjeita
- Henkilöstö ei anna julkisia lausuntoja
- Esihenkilöt vastaavat oman yksikkönsä sisäisestä tiedottamisesta

9 Psykososiaalinen tuki

Tilanne voi aiheuttaa huolta ja epävarmuutta:

- Keskustele esihenkilön tai työyhteisön kanssa
- Tarvittaessa hyödynnetään työterveyttä ja kriisitukea
- Huomioi erityisesti lasten ja nuorten turvallisuuden tunne

10 Toiminnan palauttaminen

Kun vaaratiedote päättyy:

- Toiminta normalisoidaan hallitusti
- Viestitään asiakkaille ja henkilöstölle
- Arvioidaan toiminnan vaikutukset ja kehittämistarpeet

11 Yhteenveto (henkilöstölle)

- Siirry sisätiloihin ja vältä liikkumista
- Noudata viranomaisohjeita
- Jatka työtehtäviä mahdollisuuksien mukaan
- Päiväkodit ja muut kriittiset palvelut pidetään toiminnassa
- Ilmoita esihenkilölle, jos et pääse töihin

LIITE 1

Tason I uhka (kohotettu valmius, pieniä toimenpiteitä)

- Etätöitä mahdollistetaan normaalisti. Läsnäolokokoukset siirretään mahdollisuuksien mukaan etäkokouksiksi.
- Ne työntekijät, joiden työtehtävät vaativat läsnäoloa, tulevat työpaikalle.
- Koulujen alkamisaikaa voidaan siirtää. Jokaisessa koulussa pidetään kuitenkin minimimäärä henkilökuntaa paikalla, jos sinne tulisi vaarasta huolimatta oppilaita aamulla (esim. rehtori ja erikseen määrätyt opettajat).
- Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään.
- Tarvittaessa varmistetaan kunnan linjaukset ja tiedon kulku myös koulukuljetusten järjestäjille, tukipalveluille, aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäjille, hyvinvointialueelle (mm. koulukuraattori- ja psykologit) sekä muille tarpeellisille tahoille.
- Muut palvelupisteet (uimahalli, kirjasto, liikuntapaikat, lupapisteet, infot) voidaan harkinnan mukaan pitää auki.
- Varhaiskasvatus toimii normaalisti tai supistetusti, jos osa vanhemmista päättää pitää lapsen kotona.
- Joukkoliikenne toimii normaalisti.
- Välttämättömät infrastruktuuripalvelut (vesi, lämpö, sähkö, ICT, tilapalvelut, katujen kunnossapito) toimivat normaalisti.
- Tukipalvelut (ruokapalvelut, siivous, muut) toimivat normaalisti.

Tason II uhka (toimenpiteet otetaan käyttöön)

- Työntekijät jäävät mahdollisimman laajasti etätöihin.
- Koulujen alkamisaikaa siirretään tai koulupäivä perutaan. Jokaisessa koulussa pidetään kuitenkin minimimäärä henkilökuntaa paikalla, jos sinne tulisi vaarasta huolimatta oppilaita (esim. rehtori ja erikseen määrätyt opettajat).
- Aamu- ja iltapäivätoiminnassa varaudutaan paikalle tuleviin lapsiin (viestintä huoltajille).
- Varmistetaan kunnan linjaukset ja tiedon kulku myös koulukuljetusten järjestäjille, tukipalveluille, aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäjille, hyvinvointialueelle (mm. koulukuraattorit ja psykologit) sekä muille tarpeellisille tahoille.
- Varhaiskasvatus toimii supistetusti, jos vanhemmat pystyvät pitämään lapset kotona (viestintä huoltajille). Kunta järjestää hoidon niille lapsille, jotka

hoitoon tuodaan. Henkilöstömitoituksessa noudatetaan lakisääteisiä varhaiskasvatuksen mitoituksia.

- Palvelupisteet suljetaan (uimahalli, kirjasto, liikuntapaikat, lupapisteet, infot). Paikalla olevat asiakkaat suojautuvat kunnan tiloihin vaaraohjeen mukaisesti.
- Joukkoliikenne toimii normaalisti tai supistetusti.
- Infrastruktuuripalvelut toimivat minimihenkilöstöllä. Katujen aurausta ja muuta kriittistä katujen kunnossapitoa jatketaan tai priorisoidaan, jos se on välttämätöntä.
- Tukipalveluita supistetaan, jos se on mahdollista.
- Vaaratilanteissa voidaan käyttää myös rakennusten väestönsuojia, mikäli se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista paikalla oleva henkilökunta ja asiakkaat huomioiden.

Tason III uhka (vain kriittisimmät palvelut turvataan)

- Työntekijät jäävät mahdollisimman laajasti etätöihin.
- Koulupäivä perutaan. Jokaisessa koulussa pidetään kuitenkin minimimäärä henkilökuntaa paikalla, jos sinne tulisi vaarasta huolimatta oppilaita (esim. rehtori ja erikseen määrätyt opettajat).
- Aamu- ja iltapäivätoimintaa ei järjestetä, mutta tapauskohtaisesti arvioidaan välttämätön tarve (viestintä huoltajille).
- Varhaiskasvatus toimii supistetusti, jos vanhemmat pystyvät pitämään lapset kotona (viestintä huoltajille). Kunta järjestää hoidon niille lapsille, jotka hoitoon tuodaan. Henkilöstömitoituksessa noudatetaan lakisääteisiä varhaiskasvatuksen mitoituksia.
- Palvelupisteet pidetään kiinni. Henkilökunta ei tule palvelupisteille.
- Joukkoliikenne keskeytetään. Pyritään tekemään keskeytys siten, että joukkoliikenteellä matkustavat voivat suojautua vaaraohjeen mukaisesti mahdollisimman nopeasti. Joukkoliikenne tulee myös pysäyttää tai reitittää uudelleen siten, ettei liikennöintiä tapahdu turvalliselta alueelta vaaralliselle alueelle.
- Infrastruktuuripalvelut toimivat minimihenkilöstöllä. Kriittisen infrastruktuurin kohteita voidaan joutua suojaamaan. Katujen auraus ja muu kriittinen kunnossapito keskeytetään.
- Tukipalvelut supistetaan minimiin.
- Vaaratilanteissa voidaan käyttää myös rakennusten väestönsuojia, mikäli se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista paikalla oleva henkilökunta ja asiakkaat huomioiden.